

Oblastní odbor Plzeň
Slovanská alej 2179/20
326 00, Plzeň

Zpráva č. 20 oblastního odboru PLZEŇ o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 28.10. – 31.12.2013

1. Počasí

Celé období se vyznačovalo spíše teplotně nadprůměrným počasím. Na přelomu října a listopadu bylo převážně oblačno s občasným deštěm a teplotami 8 až 14 °C. Od druhého listopadového týdne došlo k ochlazení, kdy se ranní teploty pohybovaly od -3 do 2 °C a denní teploty byly 3 až 6 °C. V listopadu bylo převážně zataženo. V posledním listopadovém týdnu se dostavily noční mrazy s nejnižší teplotou -10 °C a první sněhové přeháňky. Sněhová pokrývka vydržela pouze 1 až 3 dny.

Na začátku prosince se noční teploty pohybovaly lehce pod bodem mrazu a denní teploty vystoupaly k 6 °C. Dne 6.12. při přechodu fronty začal znovu padat sníh, který se střídal se slabým deštěm. Sněhová pokrývka se buď neudržela, a nebo vydržela opět velmi krátce. Ve druhém prosincovém týdnu se oteplilo na denní teplotu okolo 3 až 7 °C. Od druhé poloviny měsíce převažovalo inverzní počasí s častými mlhami, bez sněhové pokrývky. Místy se vyskytl silnější vítr.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Vzhledem k počasí nebyly porosty ozimých plodin ve sledovaném období poškozeny mrazem. Půdy jsou převážně nasyceny vodou a lokálně byly pozemky zamokřeny. Porosty ozimů jsou dobře vzešlé. Na polích probíhalo hnojení organickými hnojivy.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 12 - 21, fáze 2. listu: 2. list rozvinutý až první odnož viditelná: počátek odnožování)

Slabé výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly sledovány v okrese Domažlice (Chrastavice, 1.11.) Klatovy (Klatovy a Svrčovec, 5.11.) a v okrese Tachov (Planá u Mariánských Lázní, 7.11.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu

na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem $4 \times 250 \text{ m}^2 = 1000 \text{ m}^2$) a vynásobením 10 x.

Chemické ošetření se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha

JEČMEN OZIMÝ (RF 12 – 24, fáze 2. listu: 2. list rozvinutý až čtvrtá odnož viditelná)

Některé pozemky s porosty ozimých ječmenů byly místy **poškozené zamokřením** půdy, např. v okrese Tachov (Holostřevy, 21.11.).

V okrese Domažlice (Domažlice, 1.11.) byl sledován slabý výskyt **hraboše polního** (*Microtus arvalis*).

Způsob pozorování hraboše polního a ochrana viz pšenice ozimá.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 15 - 19, 5. pravý list vyvinutý až 6 až 9 a více listů vyvinuto)

Slabý výskyt **plísňě brukvovitých** (*Peronospora parasitica*) byl zaznamenán v okrese Klatovy (Myslív, 30.10.).

Pozorování se provádí po vytvoření přizemní růžice listů, fáze 15 – 26 BBCH, při úhlopříčném průchodu porostem se prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny.

Preventivní ochranou je likvidace posklizňových zbytků. Přímá ochrana: byla zaznamenána vedlejší účinnost podzimního ošetření proti fomovému černání stonků řepky, pokud se použijí přípravky účinné na oomycety.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 99 - 01, hlízy odloučené od stonků až hlíza nenarašena)

Slabý výskyt **bakteriálního černání stonku** (*Erwinia carotovora*) na hlízách byl pozorován v okrese Domažlice (Koloveč, 1.11.) a Klatovy (Klatovy, 5.11.).

Preventivním opatřením je zdravá sadba a narašení nebo naklíčení sadby, aby porost rychle vzešel a klíčky byly méně ohrožené infekcí. Infekci lze také omezit zabráněním mechanického poškození hlíz.

Slabý výskyt **fomové hniloby** (*Phoma foveata*) nalezen na hlízách z pozorovacího bodu v okrese Domažlice (Koloveč, 10.12.).

Slabý výskyt **fusariové hniloby** (*Fusarium spp.*) byl sledován na hlízách v okrese Domažlice (Koloveč, 10.12.), Plzeň – sever (Radčice u Plzně, 17.12.) a Tachov (Staré Sedliště, 20.12.).

V průběhu skladování je třeba po umožnění rychlého vyhojení mechanických poranění (teplota 12 - 18 °C, vlhkost 85 - 95 %) vhodným větracím režimem udržovat suchý povrch hlíz.

V okrese Domažlice (Koloveč, 1.11.) byl na hlízách zjištěn střední výskyt **plísňě bramboru** (*Phytophthora infestans*). Slabé výskyty zaznamenány v okrese Cheb (Dolní Dvory, 30.10.) a Klatovy (Klatovy, 5.11.).

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ

Silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl pozorován v okrese Domažlice (Hlohovčice, 30.10.).

Způsob pozorování hraboše polního viz pšenice ozimá.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 až 200 užívaných nor na 1 ha.

PASTVINY, LOUKY, TTP

TTP

Střední výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl sledován v okrese Domažlice (Chotiměř u Blížejova, 30.10.) a slabé výskyty v okrese Klatovy (Zborovy, 30.10. a Horní Staňkov, Přestanice, 5.11.).

Způsob pozorování hraboše polního viz pšenice ozimá.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 50 až 200 užívaných nor na 1 ha.

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Žaneta Ernestová